

Kommunstyrelsen

Svar på motion - Starta ett Tuna Tillväxt AB

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Motionen avslås

Sammanfattning

Maria Forsberg (V), Jawad Zanganeh (V), Roja Mahmoudi (V) har kommit in med en motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 2 februari 2023, § 29 om att starta ett Tuna Tillväxt AB liknande Telge tillväxt Ab i Södertälje.

Motionen har remitterats till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden som anser att det i dagsläget saknas skäl att bifalla motionen. Den verksamhet som delvis kan sägas bedrivas i Telge Tillväxt AB idag och som med hänsyn till den kommunala kompetensen inklusive kommunens arbetsmarknadspolitiska uppdrag, skulle kunna bedrivas i ett motsvarande Tuna Tillväxt AB, redan bedrivs på ett ändamålsenligt sätt inom nämndens förvaltning. Det bör i sammanhanget även beaktas de extra kostnader och administration det innebär att genomföra en utredning och därefter bilda ett bolag och överlämna delar av nämndens verksamhet till bolaget. Det finns därför inte anledning att för närvarande initiera någon utredning i enlighet med motionärernas yrkanden.

Kommunledningskontoret delar arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens uppfattning att motionen ska avslås.

Ärendebeskrivning

Maria Forsberg (V), Jawad Zanganeh (V), Roja Mahmoudi (V) har kommit in med en motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 2 februari 2023, § 29 om att starta ett Tuna Tillväxt AB. Motionärerna yrkar:

- Att Eskilstuna kommun utreder förutsättningarna för att starta ett liknade bolag som Telge Tillväxt AB i Eskilstuna.
- Att om utredningen kommer fram till att det finns goda förutsättningar, så ska verksamheten starta snarast möjligt.

Motionen har remitterats till arbetsmarknads och vuxenutbildningsnämnden för yttrande.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Rättsliga utgångspunkter

När en kommun vill bilda ett bolag för att bedriva en viss verksamhet i bolaget, det vill säga. lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till bolaget, så måste reglerna om den kommunala kompetensen beaktas. Kommunen kan i princip inte lämna över verksamhet till ett hel- eller majoritetsägt bolag som den inte själv får bedriva.

Den kommunala kompetensen, det vill säga vad en kommun ska eller får ägna sig åt regleras i kommunallagen och speciallagstiftning. Kortfattat gäller att kommunen ska ha hand om sådana angelägenheter som är av allmänt intresse och som har anknytning till kommunens område eller deras medlemmar. Kommunen får inte ha hand om sådant som enbart staten, en annan kommun, en annan region eller någon annan ska ha hand om. Det finns vidare ett antal grundläggande principer som kommunen måste beakta i sin verksamhet, såsom självkostnadsprincipen och likställighetsprincipen. Kommunen får bedriva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna (inom till exempel kollektivtrafiken och energiförsörjningen). Detta brukar kallas sedvanlig kommunal affärsverksamhet. Kommunen får däremot inte ägna sig åt sådant som tillhör det egentliga näringslivet, det vill säga. enkelt uttryckt tillhandahålla varor och tjänster som återfinns på den öppna marknaden. Kommuner får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen, men individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det. Det sagda utgör grundläggande huvudprinciper, men undantag finns i lag samt genom den praxis som utformats under vissa särskilda omständigheter.

I kommunallagen (10 kap.) regleras på vilket sätt överlämnandet av kommunala angelägenheter till helägda eller delägda bolag får ske. Det får ske om det inte i lag eller annan författning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd. Om skötseln av angelägenheten innefattar myndighetsutövning, får den lämnas över endast om det finns stöd för det i lag. Bestämmelserna ska säkerställa det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet. När det gäller delägda kommunala bolag så ska dessa regler tillämpas i den omfattning som är rimlig beroende på andelsförhållandena, verksamhetens art och övriga omständigheter. En samlad bedömning får göras av omständigheterna i det enskilda fallet. Principiellt gäller att ju större ägarandel och rättsligt bestämmande inflytande kommunen har över bolaget desto mer likt vad som gäller för verksamheten i ett helägt kommunalt bolag måste verksamheten i det delägda bolaget betraktas.

Verksamheten inom Telge tillväxt AB

Telge tillväxt AB ägs idag till 95 procent indirekt av Södertälje kommun genom dess helägda moderbolag för kommunkoncernen samt av fem andra företag från näringslivet vilka äger en procent vardera. De andra företagen är Sodexo, Mekonomen, Peab, Scania och Ica Maxi Vasa handelsplats. Telge tillväxt AB:s bolagsordning reviderades 2010 då kommunfullmäktige i Södertälje fattade beslut om den verksamhet som idag bedrivs av bolaget. Som bolagets verksamhetsföremål lades då till att ”Bolaget skall även samverka med andra organisationer som arbetar med nyföretagande. Bolaget ska även arbeta med uthyrning av personal i syfte att erbjuda

ungdomar arbete.” I beslutet som fattades 2010 angavs följande. ”Förslaget innebär i korthet att ett dotterbolag inom Telge inriktar sin verksamhet på ungdomar. Tanken är att bolaget skall anställa ungdomar i åldern 18-24 år, som sedan hyrs ut till arbetsgivare i främst Södertälje (företag, kommunen, bostadsbolag, statliga myndigheter med flera) men även till regionen.” Ett bemanningsföretag bildades inom ramen för det befintliga dotterbolaget Telge Tillväxt AB. Enligt bolagsordningen är syftet med bolagets verksamhet ”att se till att fler små och mindre bolag startas, etableras, växer och blomstrar.” Bolagsordningen har sedan 2010 och fram till idag ytterligare ändrats. Som verksamhetsföremål anges nu att ”Bolaget har till föremål för sin verksamhet att anställa arbetslösa ungdomar och göra dem anställningsbara genom att kombinera uthyrning för arbete med praktik, utbildning, yrkesutbildning, svenskundervisning med mera och därmed kraftigt minska arbetslösheten”. Som syfte med bolagets verksamhet anges ”Syftet är att genom kreativitet och handlingskraft kraftigt minska ungdomsarbetslösheten”.

Verksamhet inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen

Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar där Arbetsförmedlingen är den myndigheten som ansvarar för att regeringens beslut ska utföras. Genom lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter så har kommunerna fått en möjlighet att utföra sådana insatser om det finns en överenskommelse med Arbetsförmedlingen (SKL, 2017). Kommuner har även vissa möjligheter att själva agera för att hindra arbetslöshet genom lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd. Denna lag slår fast att varje kommun ska ha en arbetsmarknadsnämnd som ansvarar för att främja arbete på kommunal nivå som syftar till att förebygga arbetslöshet. Även socialtjänstlagen (SoL) möjliggör kommunala insatser. 1998 gjordes förändringar i SoL som möjliggjorde att kommunerna kan villkora försörjningsstödet mot att mottagaren deltar i någon form av aktiveringsprogram (se nuvarande 4 kap. 4 § SoL).

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden är Eskilstuna kommuns arbetslöshetsnämnd och arbetar med att skapa möjligheter för att människor ska kunna nå egen försörjning. Ett effektivt utbud av såväl arbetsmarknadsinsatser som arbetsmarknadsanställningar för både dem som kan närma sig arbetsmarknaden på relativt kort sikt som för dem som står ännu längre ifrån är under ständig utveckling. Nämndens förvaltning (arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen) utvecklar också inom ramen för den så kallade aktivitetsplikten insatser med inriktningen att kombinera arbetsmarknadsinsatser med utbildning. Arbetsmarknadsinsatserna ska utgå från individens behov och möjligheter och det ska ställas tydliga krav på den enskildes eget ansvarstagande för att kunna få jobb och egen försörjning. Målgruppen som till exempel Jobbcentrum arbetar med befinner sig långt från arbetsmarknaden. Eskilstuna kommun har en överenskommelse med Arbetsförmedlingen som stipulerar detta.

Aktivitetsplikt

Arbetet inom aktivitetsplikten utgår från hypotesen att det kan ta mellan tre - fem år för en individ att göra progression som innebär att man är redo för arbetsmarknaden eller studier. Det kan vara så att det tar ännu längre tid för en del individer och då hanteras klienten med insatser i andra delar av socialtjänsten.

Inom aktivitetsplikten så byggs en kedja av aktiviteter fram utifrån varje enskild individs förutsättningar och behov:

I aktivitetsplikten finns förberedande insatser som varje individ har i sin individuella plan, för att uppnå egen försörjning steg för steg. De förberedande aktiviteterna kan exempelvis handla om att stärka självkänsla och hitta individens motivation. Deltagare kan behöva lära sig arbetsmarknadskunskap, delta i språkstärkande aktiviteter samt träna på och lära sig delta i sociala sammanhang genom deltagande i olika gruppaktiviteter eller genom en arbetsträning. När deltagarna har kommit längre i sin progression och förväntningarna på deltagarna kan öka så sätts mer uppbyggande aktiviteter in. Det kan exempelvis handla om en praktikplats i syfte att få erfarenhet av något man kan arbeta med i framtiden, detta är också ett sätt att bygga på med arbetslivserfarenhet och ett mer attraktivt CV. Vissa deltagare får även träning och kunskaper genom deltagande i en kortare utbildningsinsats via vuxenutbildningen.

Deltagare kan också bli aktuella för en kommunal arbetsmarknadsanställning, antingen med en anställning på AMA eller i någon annan förvaltning. Här tränas deltagare i olika typer av arbetsuppgifter som påminner om vad som kan förväntas på den reguljära arbetsmarknaden. I vissa fall kombineras denna anställning med ytterligare språkstöd eller SFI-undervisning.

Under tiden en deltagare har en arbetsmarknadsanställning så fortsätter arbete med att vägleda och coacha individen att söka sig vidare till reguljär arbetsmarknad eller studier. Under hela perioden deltagaren omfattas av aktivitetsplikten så finns också möjligheten att bli aktualiserad för det matchningsarbete som bedrivs genom arbetsgivarteamet på Jobbcentrum där ett nära samarbete sker med det privata näringslivet utifrån deras kompetensbehov.

Övriga uppdrag

Utöver att arbeta med aktivitetsplikt har Jobbcentrum följande uppdrag:

- Upprätthålla arbetsgivarkontakter
- Administrera Eskilstuna kommuns satsning på Språkpraktik
- Administrera Eskilstuna kommuns satsning på Feriepraktik
- Administrera Eskilstuna kommuns satsning på Feriepraktik övriga lov
- Administrera arbetsmarknadsanställningar i Eskilstuna kommunkoncern
- Vara anställande myndighet för samtliga arbetsmarknadsanställningar i Eskilstuna kommun med BA – avtal
- Vara utförare av individuell vägledning och stöd enligt myndighetsbeslut fattade med stöd av SoL.
- Vid mötesplats Årby samt Fröslunda ge individuell vägledning utan myndighetsbeslut
- Ansvara för samarbete med Arbetsförmedlingen samt Frivården för att vägleda klienter som skrivits ut från Kriminalvård (KRAMI)
- Realisera Eskilstuna kommunkoncerns sociala krav vid upphandling
- Bidra till att Eskilstuna kommun fullgör sina skyldigheter inom det kommunala aktivitets ansvaret (KAA).

Sammanfattande slutsats

Mot bakgrund av vad som ovan anförts så anser arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden att det i dagsläget saknas skäl att bifalla motionen eftersom den verksamhet som delvis kan sägas bedrivas i Telge Tillväxt AB idag och som med hänsyn till den kommunala kompetensen inklusive kommunens arbetsmarknadspolitiska uppdrag, skulle kunna bedrivas i ett motsvarande Tuna Tillväxt AB, redan bedrivs på ett ändamålsenligt sätt inom nämndens förvaltning.

Kommunledningskontorets bedömning

Utifrån den verksamhet som bedrivs inom arbetsmarknads och vuxenutbildningsförvaltningen bedömer kommunledningskontoret att efterfrågad effekt med ett Tuna tillväxt AB redan levereras inom ramen för den kommunala kompetensen inom området. Ett tydligt kvitto på en väl fungerande verksamhet är den snabbt minskade ungdomsarbetslösheten i Eskilstuna.

Samarbete med näringslivet finns även på flera andra sätt, till exempel Eskilstuna competence services som samlar lokala bemanningsföretagen och Tillväxtrådet med lokala företag.

Sammanfattningsvis delar kommunledningskontoret arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens uppfattning om att motionen ska avslås

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Niklas Edmark
Näringslivsdirektör

Beslutet skickas till:
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Motion

2023-01-30

Starta ett Tuna Tillväxt AB

I Södertälje har man sedan 2011 arbetat med Telge Tillväxt AB. Det är ett unikt samarbete mellan offentlig sektor (Södertälje kommun, Telge och Arbetsförmedlingen) och ett antal svenska storföretag. Bolaget har som uppdrag att anställa arbetslösa unga vuxna och utrikesfödda kvinnor från Södertälje kommun och i samarbete med näringsliv och offentlig sektor ge dem arbetslivserfarenhet, nätverk och utbildning.

När man är anställd på Telge Tillväxt AB får man lära sig att ta ansvar och komma i tid, arbeta självständigt och i grupp. Syftet är att ge de anställda ett attraktivt CV med viktig arbetslivserfarenhet som gör att personerna kan komma vidare ut till den reguljära arbetsmarknaden. Anställningstiden varierar – den kan vara ett år eller längre. Under anställningsperioden erbjuds möjlighet till coachning som ökar anställningsbarhet och självkänsla. Det går också att kombinera arbete på Telge Tillväxt AB med studier. Under anställningstiden ska var och en även själv aktivt söka andra arbeten eller studier.

Det är tydligt att arbetet har gett vinster för individerna, men också stora samhällsvinster. Sedan starten 2011 har 150-200 ungdomar per år fått möjlighet att utvecklas via Telge Tillväxt AB. Cirka två tredjedelar av dessa har kunnat slussas direkt ut till arbete eller studier. Den samhällseliga vinsten är mycket stor för varje ungdom som kommer ut i arbete och börjar klara sin egen försörjning. Omsatt i pengar handlar det om 15-20 miljoner per person fram till dess att han eller hon når pensionsåldern.

Telge Tillväxt AB började genom ett projekt, Telge Sommar, redan 2010. Avsikten då var att ge sysselsättning åt ett 50-tal arbetslösa ungdomar som under några sommarmånader gav Södertäljes grönytor en välbehövlig puts. Av olika anledningar förlängdes projektet i omgångar. Samtidigt märkte man att ungdomarna slutade och gick till nya jobb eller studier utan att det egentligen gjordes så mycket mera än att ställa krav, som vilken arbetsgivare som helst, och att finnas där som goda förebilder.

I början är ungdomarna och kvinnorna anställda hos Telge Tillväxt AB, men ett företag kan när som helst anställa dem som sin personal. Företag kan lösa sitt personalbehov snabbt och enkelt, samtidigt som det ger människor en chans att komma ut i arbetslivet, får nätverk, referenser och bli anställningsbara. Under anställningstiden hos Telge Tillväxt AB, vilken i genomsnitt brukar vara cirka sex månader, matchas och hyrs personer ut mot uppdrag inom olika branscher.

I Eskilstuna finns alla möjligheter att starta något liknande. Vi vet att näringslivet har ett intresse av att vara en del av samhällsnyttan och arbeta för Eskilstunas bästa. Det har de visat inte minst genom arbetet med Affärsplan Eskilstuna. Vi kan och ska inte kopiera Södertäljes modell rakt av, utan behöver anpassa det efter lokala förutsättningar.

Med anledning av detta yrkar Vänsterpartiet

att Eskilstuna kommun, utreder förutsättningarna att starta ett liknande bolag som Telge Tillväxt AB i Eskilstuna

att om utredningen kommer fram till att det finns goda förutsättningar, så ska verksamheten starta snarast möjligt

Maria Forsberg (V)

Jawad Zanganeh (V)

Roja Mahmoudi (V)

§ 33

AVN/2023:51

Remiss - Motion - Starta ett Tuna Tillväxt AB (KSKF/2023:65)

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Remissvar

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden anser att det i dagsläget saknas skäl att bifalla yrkandena i motionen eftersom den verksamhet som delvis kan sägas bedrivas i Telge Tillväxt AB idag och som med hänsyn till den kommunala kompetensen inklusive kommunens arbetsmarknadspolitiska uppdrag, skulle kunna bedrivas i ett motsvarande Tuna Tillväxt AB, redan bedrivs på ett ändamålsenligt sätt inom nämndens förvaltning. Det bör i sammanhanget även beaktas de extra kostnader och administration det innebär att genomföra en utredning och herefter bilda ett bolag och överlämna delar av nämndens verksamhet till bolaget. Det finns därför inte anledning att för närvarande initiera någon utredning i enlighet med motionärernas yrkanden.

Ärendebeskrivning

Maria Forsberg (V), Jawad Zanganeh (V), Roja Mahmoudi (V) har kommit in med en motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 2 februari 2023 om att starta ett Tuna Tillväxt AB. Motionärerna yrkade:

Att Eskilstuna kommun utreder förutsättningarna för att starta ett liknade bolag som Telge Tillväxt AB i Eskilstuna.

Att om utredningen kommer fram till att det finns goda förutsättningar, så ska verksamheten starta snarast möjligt.

Ärendet har remitterats av kommunfullmäktige via kommunstyrelsen till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på paper senast den 19 maj.

Rättsliga utgångspunkter

När en kommun vill bilda ett bolag för att bedriva en viss verksamhet i bolaget, dvs. lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till bolaget, så måste reglerna om den kommunala kompetensen beaktas. Kommunen kan i princip inte lämna över verksamhet till ett hel- eller majoritetsägt bolag som den inte själv får bedriva.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Den kommunala kompetensen, dvs. vad en kommun ska eller får ägna sig åt regleras i kommunallagen och speciallagstiftning. Kortfattat gäller att kommunen ska ha hand om sådana angelägenheter som är av allmänt intresse och som har anknytning till kommunens område eller deras medlemmar. Kommunen får inte ha hand om sådant som enbart staten, en annan kommun, en annan region eller någon annan ska ha hand om. Det finns vidare ett antal grundläggande principer som kommunen måste beakta i sin verksamhet, såsom självkostnadsprincipen och likställighetsprincipen. Kommunen får bedriva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna (inom t.ex. kollektivtrafiken och energiförsörjningen). Detta brukar kallas sedvanlig kommunal affärsverksamhet. Kommunen får däremot inte ägna sig åt sådant som tillhör det egentliga näringslivet, dvs. enkelt uttryckt tillhandahålla varor och tjänster som återfinns på den öppna marknaden. Kommuner får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen, men individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det. Det sagda utgör grundläggande huvudprinciper, men undantag finns i lag samt genom den praxis som utformats under vissa särskilda omständigheter.

I kommunallagen (10 kap.) regleras på vilket sätt överlämnandet av kommunala angelägenheter till helägda eller delägda bolag får ske. Det får ske om det inte i lag eller annan författning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd. Om skötseln av angelägenheten innefattar myndighetsutövning, får den lämnas över endast om det finns stöd för det i lag. Bestämmelserna ska säkerställa det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet. När det gäller delägda kommunala bolag så ska dessa regler tillämpas i den omfattning som är rimlig beroende på andelsförhållandena, verksamhetens art och övriga omständigheter. En samlad bedömning får göras av omständigheterna i det enskilda fallet. Principiellt gäller att ju större ägarandel och rättsligt bestämmande inflytande kommunen har över bolaget desto mer likt vad som gäller för verksamheten i ett helägt kommunalt bolag måste verksamheten i det delägda bolaget betraktas.

Verksamheten inom Telge tillväxt AB

Telge tillväxt AB ägs idag till 95 procent indirekt av Södertälje kommun genom dess helägda moderbolag för kommunkoncernen samt av fem andra företag från näringslivet vilka äger 1 procent vardera. De andra företagen är Sodexo, Mekonomen, Peab, Scania och Ica Maxi Vasa handelsplats. Telge tillväxt AB:s bolagsordning reviderades 2010 då kommunfullmäktige i Södertälje fattade beslut om den verksamhet som idag bedrivs av bolaget. Som bolagets verksamhetsföremål lades då till att ”Bolaget skall även samverka med andra organisationer som arbetar med nyföretagande. Bolaget ska även arbeta med uthyrning av personal i syfte att erbjuda ungdomar arbete.” I beslutet som fattades 2010 angavs följande. ”Förslaget innebär i korthet att ett dotterbolag inom Telge inriktar sin verksamhet på ungdomar. Tanken är att bolaget skall anställa ungdomar i åldern 18-24 år, som sedan hyrs ut till arbetsgivare i främst Södertälje (företag, kommunen, bostadsbolag, statliga myndigheter m.fl.) men även till regionen.” Ett bemanningsföretag bildades inom ramen för det befintliga dotterbolaget Telge Tillväxt AB. Enligt bolagsordningen är syftet med bolagets verksamhet ”att se till att fler små och mindre

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

bolag startas, etableras, växer och blomstrar.” Bolagsordningen har sedan 2010 och fram till idag ytterligare ändrats. Som verksamhetsföremål anges nu att ”Bolaget har till föremål för sin verksamhet att anställa arbetslösa ungdomar och göra dem anställningsbara genom att kombinera uthyrning för arbete med praktik, utbildning, yrkesutbildning, svenskundervisning m.m. och därmed kraftigt minska arbetslösheten”. Som syfte med bolagets verksamhet anges ”Syftet är att genom kreativitet och handlingskraft kraftigt minska ungdomsarbetslösheten”.

Verksamhet inom AVF

Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar där Arbetsförmedlingen är den myndigheten som ansvarar för att regeringens beslut ska utföras. Genom lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter så har kommunerna fått en möjlighet att utföra sådana insatser om det finns en överenskommelse med Arbetsförmedlingen (SKL, 2017). Kommuner har även vissa möjligheter att själva agera för att hindra arbetslöshet genom lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd. Denna lag slår fast att varje kommun ska ha en arbetsmarknadsnämnd som ansvarar för att främja arbete på kommunal nivå som syftar till att förebygga arbetslöshet. Även socialtjänstlagen (SoL) möjliggör kommunala insatser. 1998 gjordes förändringar i SoL som möjliggjorde att kommunerna kan villkora försörjningsstödet mot att mottagaren deltar i någon form av aktiveringsprogram (se nuvarande 4 kap. 4 § SoL).

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden är Eskilstuna kommuns arbetslöshetsnämnd och arbetar med att skapa möjligheter för att människor ska kunna nå egen försörjning. Ett effektivt utbud av såväl arbetsmarknadsinsatser som arbetsmarknadsanställningar för både dem som kan närma sig arbetsmarknaden på relativt kort sikt som för dem som står ännu längre ifrån är under ständig utveckling. Nämndens förvaltning (AVF) utvecklar också inom ramen för den så kallade aktivitetsplikten insatser med inriktningen att kombinera arbetsmarknadsinsatser med utbildning. Arbetsmarknadsinsatserna ska utgå från individens behov och möjligheter och det ska ställas tydliga krav på den enskildes eget ansvarstagande för att kunna få jobb och egen försörjning. Målgruppen som t.ex. Jobbcentrum arbetar med befinner sig långt från arbetsmarknaden. Eskilstuna kommun har en överenskommelse med Arbetsförmedlingen som stipulerar detta.

Aktivitetsplikt

Arbetet inom aktivitetsplikten utgår från hypotesen att det kan ta mellan 3 - 5 år för en individ att göra progression som innebär att man är redo för arbetsmarknaden eller studier. Det kan vara så att det tar ännu längre tid för en del individer och då hanteras klienten med insatser i andra delar av socialtjänsten.

Inom aktivitetsplikten så byggs en kedja av aktiviteter fram utifrån varje enskild individs förutsättningar och behov:

I aktivitetsplikten finns förberedande insatser som varje individ har i sin individuella plan, för att komma till egen försörjning steg för steg. De förberedande aktiviteterna kan exempelvis handla mycket om att stärka självkänsla och hitta individens motivation. Deltagare kan behöva kläs på i arbetsmarknadskunskap, delta i språkstärkande

aktiviteter samt träna på och lära sig delta i sociala sammanhang genom deltagande i olika gruppaktiviteter eller genom en arbetsträning. När deltagarna har kommit längre i sin progression och förväntningarna på deltagarna kan öka så sätts mer uppbyggande aktiviteter in. Det kan exempelvis handla om en praktikplats i syfte att få erfarenhet av något man kan arbeta med i framtiden, detta är också ett sätt att bygga på med arbetslivserfarenhet och ett mer attraktivt CV. Vissa deltagare kläs också på genom deltagande i en kortare utbildningsinsats via vuxenutbildningen.

Deltagare kan också bli aktuella för en kommunal arbetsmarknadsanställning, antingen med en anställning på AMA eller i någon annan förvaltning. Här tränas deltagare i riktiga arbetsuppgifter och förväntas prestera vilket påminner om vad som förväntas på den reguljära arbetsmarknaden. AMA som verksamhet utför redan idag exempelvis vissa arbetsuppgifter på uppdrag av privata näringslivet. I vissa fall kombineras denna anställning med ytterligare språkstöd eller SFI-undervisning.

Under tiden en deltagare har en arbetsmarknadsanställning så fortsätter arbete med att vägleda och coacha individen att söka sig vidare till reguljär arbetsmarknad eller studier. Under hela perioden deltagaren omfattas av aktivitetsplikten så finns möjligheten också att bli aktualiserad för det matchningsarbete som bedrivs genom arbetsgivarteamet på Jobbcentrum där ett nära samarbete sker med det privata näringslivet utifrån deras kompetensbehov.

Övriga uppdrag

Utöver att arbeta med aktivitetsplikt har Jobbcentrum följande uppdrag:

- Upprätthålla arbetsgivarkontakter
- Administrera Eskilstuna kommuns satsning på Språkpraktik
- Administrera Eskilstuna kommuns satsning på Feriepraktik
- Administrera Eskilstuna kommuns satsning på Feriepraktik övriga lov
- Administrera arbetsmarknadsanställningar i Eskilstuna kommunkoncern
- Vara anställande myndighet för samtliga arbetsmarknadsanställningar i Eskilstuna kommun med BA – avtal
- Vara utförare av individuell vägledning och stöd enligt myndighetsbeslut fattade med stöd av SoL.
- Vid mötesplats Årby samt Fröslunda ge individuell vägledning utan myndighetsbeslut
- Ansvara för samarbete med Arbetsförmedlingen samt Frivården för att vägleda klienter som skrivits ut från Kriminalvård (KRAMI)
- Realisera Eskilstuna kommunkoncerns sociala krav vid upphandling
- Bidra till att Eskilstuna kommun fullgör sina skyldigheter inom det kommunala aktivitets ansvaret (KAA).

Sammanfattande slutsats

Mot bakgrund av vad som ovan anförts så anser arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden att det i dagsläget saknas skäl att bifalla yrkandena i motionen eftersom den verksamhet som delvis kan sägas bedrivas i Telge Tillväxt AB idag och

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

som med hänsyn till den kommunala kompetensen inklusive kommunens arbetsmarknadspolitiska uppdrag, skulle kunna bedrivas i ett motsvarande Tuna Tillväxt AB, redan bedrivs på ett ändamålsenligt sätt inom nämndens förvaltning.

Yrkanden

Åsa Salo (M), Charlott Elf (SD), Maria Forslöf (C) och Owe Ek (S) yrkar bifall till framlagt förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut, frågar om det kan bli nämndens beslut och finner att nämnden beslutat enligt yrkande från Åsa Salo (M), Charlott Elf (SD), Maria Forslöf (C) och Owe Ek (S).

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Remiss - Motion - Starta ett Tuna Tillväxt AB

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Remissvar

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden anser att det i dagsläget saknas skäl att bifalla yrkandena i motionen eftersom den verksamhet som delvis kan sägas bedrivas i Telge Tillväxt AB idag och som med hänsyn till den kommunala kompetensen inklusive kommunens arbetsmarknadspolitiska uppdrag, skulle kunna bedrivas i ett motsvarande Tuna Tillväxt AB, redan bedrivs på ett ändamålsenligt sätt inom nämndens förvaltning. Det bör i sammanhanget även beaktas de extra kostnader och administration det innebär att genomföra en utredning och herefter bilda ett bolag och överlämna delar av nämndens verksamhet till bolaget. Det finns därför inte anledning att för närvarande initiera någon utredning i enlighet med motionärernas yrkanden.

Ärendebeskrivning

Maria Forsberg (V), Jawad Zanganeh (V), Roja Mahmoudi (V) har kommit in med en motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 2 februari 2023 om att starta ett Tuna Tillväxt AB. Motionärerna yrkade:

Att Eskilstuna kommun utreder förutsättningarna för att starta ett liknade bolag som Telge Tillväxt AB i Eskilstuna.

Att om utredningen kommer fram till att det finns goda förutsättningar, så ska verksamheten starta snarast möjligt.

Ärendet har remitterats av kommunfullmäktige via kommunstyrelsen till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på papper senast den 19 maj.

Rättsliga utgångspunkter

När en kommun vill bilda ett bolag för att bedriva en viss verksamhet i bolaget, dvs. lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till bolaget, så måste reglerna om den kommunala kompetensen beaktas. Kommunen kan i princip inte lämna över verksamhet till ett hel- eller majoritetsägt bolag som den inte själv får bedriva.

Den kommunala kompetensen, dvs. vad en kommun ska eller får ägna sig åt regleras i kommunallagen och speciallagstiftning. Kortfattat gäller att kommunen ska ha hand om sådana angelägenheter som är av allmänt intresse och som har anknytning till kommunens område eller deras medlemmar. Kommunen får inte ha hand om sådant som enbart staten, en annan kommun, en annan region eller någon annan ska ha hand om. Det finns vidare ett antal grundläggande principer som kommunen måste beakta i sin verksamhet, såsom självkostnadsprincipen och likställighetsprincipen. Kommunen får bedriva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna (inom t.ex. kollektivtrafiken och energiförsörjningen). Detta brukar kallas sedvanlig kommunal affärsverksamhet. Kommunen får däremot inte ägna sig åt sådant som tillhör det egentliga näringslivet, dvs. enkelt uttryckt tillhandahålla varor och tjänster som återfinns på den öppna marknaden. Kommuner får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen, men individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det. Det sagda utgör grundläggande huvudprinciper, men undantag finns i lag samt genom den praxis som utformats under vissa särskilda omständigheter.

I kommunallagen (10 kap.) regleras på vilket sätt överlämnandet av kommunala angelägenheter till helägda eller delägda bolag får ske. Det får ske om det inte i lag eller annan författning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd. Om skötseln av angelägenheten innefattar myndighetsutövning, får den lämnas över endast om det finns stöd för det i lag. Bestämmelserna ska säkerställa det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet. När det gäller delägda kommunala bolag så ska dessa regler tillämpas i den omfattning som är rimlig beroende på andelsförhållandena, verksamhetens art och övriga omständigheter. En samlad bedömning får göras av omständigheterna i det enskilda fallet. Principiellt gäller att ju större ägarandel och rättsligt bestämmande inflytande kommunen har över bolaget desto mer likt vad som gäller för verksamheten i ett helägt kommunalt bolag måste verksamheten i det delägda bolaget betraktas.

Verksamheten inom Telge tillväxt AB

Telge tillväxt AB ägs idag till 95 procent indirekt av Södertälje kommun genom dess helägda moderbolag för kommunkoncernen samt av fem andra företag från näringslivet vilka äger 1 procent vardera. De andra företagen är Sodexo, Mekonomen, Peab, Scania och Ica Maxi Vasa handelsplats. Telge tillväxt AB:s bolagsordning reviderades 2010 då kommunfullmäktige i Södertälje fattade beslut om den verksamhet som idag bedrivs av bolaget. Som bolagets verksamhetsföremål lades då till att ”Bolaget skall även samverka med andra organisationer som arbetar med nyföretagande. Bolaget ska även arbeta med uthyrning av personal i syfte att erbjuda ungdomar arbete.” I beslutet som fattades 2010 angavs följande. ”Förslaget innebär i

korthet att ett dotterbolag inom Telge inriktar sin verksamhet på ungdomar. Tanken är att bolaget skall anställa ungdomar i åldern 18-24 år, som sedan hyrs ut till arbetsgivare i främst Södertälje (företag, kommunen, bostadsbolag, statliga myndigheter m.fl.) men även till regionen." Ett bemanningsföretag bildades inom ramen för det befintliga dotterbolaget Telge Tillväxt AB. Enligt bolagsordningen är syftet med bolagets verksamhet "att se till att fler små och mindre bolag startas, etableras, växer och blomstrar." Bolagsordningen har sedan 2010 och fram till idag ytterligare ändrats. Som verksamhetsföremål anges nu att "Bolaget har till föremål för sin verksamhet att anställa arbetslösa ungdomar och göra dem anställningsbara genom att kombinera uthyrning för arbete med praktik, utbildning, yrkesutbildning, svenskundervisning m.m. och därmed kraftigt minska arbetslösheten". Som syfte med bolagets verksamhet anges "Syftet är att genom kreativitet och handlingskraft kraftigt minska ungdomsarbetslösheten".

Verksamhet inom AVF

Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar där Arbetsförmedlingen är den myndigheten som ansvarar för att regeringens beslut ska utföras. Genom lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter så har kommunerna fått en möjlighet att utföra sådana insatser om det finns en överenskommelse med Arbetsförmedlingen (SKL, 2017). Kommuner har även vissa möjligheter att själva agera för att hindra arbetslöshet genom lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd. Denna lag slår fast att varje kommun ska ha en arbetsmarknadsnämnd som ansvarar för att främja arbete på kommunal nivå som syftar till att förebygga arbetslöshet. Även socialtjänstlagen (SoL) möjliggör kommunala insatser. 1998 gjordes förändringar i SoL som möjliggjorde att kommunerna kan villkora försörjningsstödet mot att mottagaren deltar i någon form av aktiveringsprogram (se nuvarande 4 kap. 4 § SoL).

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden är Eskilstuna kommuns arbetslöshetsnämnd och arbetar med att skapa möjligheter för att människor ska kunna nå egen försörjning. Ett effektivt utbud av såväl arbetsmarknadsinsatser som arbetsmarknadsanställningar för både dem som kan närma sig arbetsmarknaden på relativt kort sikt som för dem som står ännu längre ifrån är under ständig utveckling. Nämndens förvaltning (AVF) utvecklar också inom ramen för den så kallade aktivitetsplikten insatser med inriktningen att kombinera arbetsmarknadsinsatser med utbildning. Arbetsmarknadsinsatserna ska utgå från individens behov och möjligheter och det ska ställas tydliga krav på den enskildes eget ansvarstagande för att kunna få jobb och egen försörjning. Målgruppen som t.ex. Jobbcentrum arbetar med befinner sig långt från arbetsmarknaden. Eskilstuna kommun har en överenskommelse med Arbetsförmedlingen som stipulerar detta.

Aktivitetsplikt

Arbetet inom aktivitetsplikten utgår från hypotesen att det kan ta mellan 3 - 5 år för en individ att göra progression som innebär att man är redo för arbetsmarknaden eller studier. Det kan vara så att det tar ännu längre tid för en del individer och då hanteras klienten med insatser i andra delar av socialtjänsten.

Inom aktivitetsplikten så byggs en kedja av aktiviteter fram utifrån varje enskild individs förutsättningar och behov:

I aktivitetsplikten finns förberedande insatser som varje individ har i sin individuella plan, för att uppnå egen försörjning steg för steg. De förberedande aktiviteterna kan exempelvis handla om att stärka självkänsla och hitta individens motivation. Deltagare kan behöva lära sig arbetsmarknadskunskap, delta i språkstärkande aktiviteter samt träna på och lära sig delta i sociala sammanhang genom deltagande i olika gruppaktiviteter eller genom en arbetsträning. När deltagarna har kommit längre i sin progression och förväntningarna på deltagarna kan öka så sätts mer uppbyggande aktiviteter in. Det kan exempelvis handla om en praktikplats i syfte att få erfarenhet av något man kan arbeta med i framtiden, detta är också ett sätt att bygga på med arbetslivserfarenhet och ett mer attraktivt CV. Vissa deltagare får även träning och kunskaper genom deltagande i en kortare utbildningsinsats via vuxenutbildningen.

Deltagare kan också bli aktuella för en kommunal arbetsmarknadsanställning, antingen med en anställning på AMA eller i någon annan förvaltning. Här tränas deltagare i olika typer av arbetsuppgifter som påminner om vad som kan förväntas på den reguljära arbetsmarknaden. I vissa fall kombineras denna anställning med ytterligare språkstöd eller SFI-undervisning.

Under tiden en deltagare har en arbetsmarknadsanställning så fortsätter arbete med att vägleda och coacha individen att söka sig vidare till reguljär arbetsmarknad eller studier. Under hela perioden deltagaren omfattas av aktivitetsplikten så finns också möjligheten att bli aktualiserad för det matchningsarbete som bedrivs genom arbetsgivarteamet på Jobbcentrum där ett nära samarbete sker med det privata näringslivet utifrån deras kompetensbehov.

Övriga uppdrag

Utöver att arbeta med aktivitetsplikt har Jobbcentrum följande uppdrag:

- Upprätthålla arbetsgivarkontakter
- Administrera Eskilstuna kommuns satsning på Språkpraktik
- Administrera Eskilstuna kommuns satsning på Feriepraktik
- Administrera Eskilstuna kommuns satsning på Feriepraktik övriga lov
- Administrera arbetsmarknadsanställningar i Eskilstuna kommunkoncern
- Vara anställande myndighet för samtliga arbetsmarknadsanställningar i Eskilstuna kommun med BA – avtal
- Vara utförare av individuell vägledning och stöd enligt myndighetsbeslut fattade med stöd av SoL.
- Vid mötesplats Årby samt Fröslunda ge individuell vägledning utan myndighetsbeslut
- Ansvara för samarbete med Arbetsförmedlingen samt Frivården för att vägleda klienter som skrivits ut från Kriminalvård (KRAMI)
- Realisera Eskilstuna kommunkoncerns sociala krav vid upphandling
- Bidra till att Eskilstuna kommun fullgör sina skyldigheter inom det kommunala aktivitets ansvaret (KAA).

Sammanfattande slutsats

Mot bakgrund av vad som ovan anförts så anser arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden att det i dagsläget saknas skäl att bifalla yrkandena i motionen eftersom den verksamhet som delvis kan sägas bedrivas i Telge Tillväxt AB idag och som med hänsyn till den kommunala kompetensen inklusive kommunens arbetsmarknadspolitiska uppdrag, skulle kunna bedrivas i ett motsvarande Tuna Tillväxt AB, redan bedrivs på ett ändamålsenligt sätt inom nämndens förvaltning.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

ARBETSMARKNADS- OCH VUXENUTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Magnus Minh Gustafsson
Förvaltningschef

§ 29

KSKF/2023:65

Motion - Starta ett Tuna Tillväxt AB

Beslut

1. Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Maria Forsberg (V), Jawad Zanganeh (V), Roja Mahmoudi (V) har kommit in med en motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 2 februari 2023 om att starta ett Tuna Tillväxt AB.

Motionärerna yrkar

- Att Eskilstuna kommun utreder förutsättningarna för att starta ett liknade bolag som Telge Tillväxt AB i Eskilstuna.
- Att om utredningen kommer fram till att det finns goda förutsättningar, så ska verksamheten starta snarast möjligt

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------